

संस्कृत.

याज्ञिक.

क्र. नं. १५२

(१-५ संस्कृत)

विवाह प्रयोग.

१-५ संस्कृत

(६)

अथ विवाहः ॥ तत्रादौ स्त्रीमान आगतं वरं पादव
 त्रादिभिः संपूज्य निवासगृहं प्रापयेत् ॥ ततः कन्यादातामंडपातः शुभा
 स्नोपविष्टः पत्नीसंस्काराभ्या सहित आचमनादि कृत्या ममास्याः क
 न्यकायाः अथ नो विवाहसंस्कारं करिष्ये ॥ वरपित्रादिस्तु अस्य पुत्र
 स्य कुरिष्यमाणविवाहं गमूतं स्वस्तिपुण्या ॥ आहुं ग्रहयज्ञं मंडपदेव
 संकल्पो मनयनवत्सर्वं कुर्यात् ॥ अथ कन्यावरणं ॥ शुभे दि
 त्यप्रसिद्धे वरपित्रादिना अन्तरा देवा इति पत्रपाठपुरःसरं प्रेषिता
 गंधताबूलादियताः कन्याग्रहमेव वस्त्राद्यादिने विहे प्राप्नुवी कन्या
 मुपवेशपगंधताबूलादिन इत्येव दत्वा अमुकप्रवरा निता मुकगोत्राति
 नीयामुकप्रपोत्रायामुकपोत्रायामुकपुत्रायामुकशर्मणं वराय
 अमुकप्रवरान्विता मुकगोत्रोत्तनाममुकप्रपोत्रीममुकपोत्रीम
 मुकपुत्रीममुकनाम्नी कन्याभार्या जायवृणीमहे ॥ वृणाध्वं ॥ इति
 दाता ॥ एवमिति ॥ ततः कन्यावरणादिभिः पूजयेत् ॥ अथ वाग्दानं ॥
 विवाहागं वाग्दानं करिष्ये ॥ गणपतिपूजनं वरुणपूजनं कुर्यात् ॥ स्व
 स्नाने कन्यापूजितारमुपविश्य तस्याः स्वयं प्रत्यक्षं उपविश्य
 गंधताबूलादिना पूजयेत् ॥ तच्च दत्तारं ॥ ततः कन्यादाता हरिद्रा
 चरणाभ्यां ॥ अथ अमुकप्रवरा निता मुक ॥ कन्या
 ज्योतिर्विदादष्टमुहूर्ते दास्या ॥ वाचासप्रदं ॥ अथ गोपतामन धीव
 रपितृवत्प्राते च ध्वाचंदनादिना चर्चयेत् ॥ तथैव वरपिता अमुकगोत्रोत्तना
 मुकवरविषये भवतो निश्चिता भवतु इति तद्दध्वाचर्चयेत् ॥ वाचादातामवा
 कन्यापुत्रा ॥ भवं वाचादत्वा त्वया कन्या ॥ भवशिवा ॥ सोम ॥ अस्तुते ॥ दीर्घमा
 एतद्दत्तं ॥ समानीव ॥ विवाहसोभाग्यादा ॥ मध्यार्थं शची पूजनं कुर्यात् ॥
 देवे दानि नमः ॥ हिमे ॥ समिद्धस्य ॥ चतस्यते ॥ सदिद्येन ॥ बृहस्पते ॥ चतुःशि
 अथ वरस्य वधूग्रहगमनं ॥ इदानीं वरं विवाहसंकल्पः कार्यः ॥ घरे वधूग्र
 हमागते कन्यापित्राश्चित्कारायां मधुपर्कः कार्यः ॥ अथ मधुपर्कः विवाह
 र्थं उपस्थितं स्नानं कंवरं मधुपर्कं गार्हपत्यं ॥ अर्घ्यं घूर्घः ॥ कुरुत ॥ कूर्चं ॥ श्विः ॥
 गृहं ॥ पात्रं ॥ त्रिः ॥ अस्मिन्नाष्ट्रे ॥ तुमे ॥ पूज्यकस्य हस्तावभिमंशति ॥ विराजो
 विराजः ॥ आत्मानमभिमंशति ॥ मायेते जइ ॥ इत्येतत् ॥ ततः वस्त्रालंकारस्तुहितं
 अर्घ्यं जलमादौ यार्घ्यमिति त्रिः ॥ स्वर्घ्यं ॥ आमागन् ॥ पशूनां ॥ अर्घ्यं जलं किं
 चित्प्रतिगृह्य अवशिष्टं प्रदात्र प्रदाया ॥ मनुमंत्रयते ॥ समुद्रवः सत्ययः ॥ आच
 मनः ॥ त्रिः ॥ स्वाचमनीयं ॥ अमृतोपस्तरणमसीति सकृदर्थं जलमाचमति ॥
 मधुपर्कः ॥ त्रिः ॥ आकाशां जलितं प्रतिगृह्णाति ॥ देवस्य ॥ गृह्णाति ॥ पृथि
 व्यां प्रतिगृह्णाति ॥ पृथिव्यां स्थानां ॥ पदे इति अग्रे नोपमध्यमया
 प्रदक्षिणां विरातोऽयति ॥ यन्मधुनो ॥ भूयासं इति त्रिः ॥ त्रैलोक्यां ॥ नेजसे ॥
 शाश्वतामि ॥ इति प्राश्नाति ॥ आचमनं शेषेण अमृताविधानमासि ॥ मुखं प्रक्षाल्य
 गोमूर्धं ॥ गोमूर्धं ॥ भूम्या ॥ सृज्यत ॥ भूतं ॥ वराय पश्योपनीतवस्त्रं गंधपु
 पूजनं मधुपर्कं सागतासि ॥ दक्षिणां दत्वा ॥ तस्मै ॥ इति मधुपर्कः ॥
 ततो ब्राह्मणाः स्वलंकृतं वैश्वामित्रं परभागेन ध्याय्य राशीं कृत्वा तदुपरि कन्या
 पदं पश्यन् वरं दद्यात् ॥ अथ मधुपर्कं ॥ अथ मधुपर्कं ॥ अथ मधुपर्कं ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com